

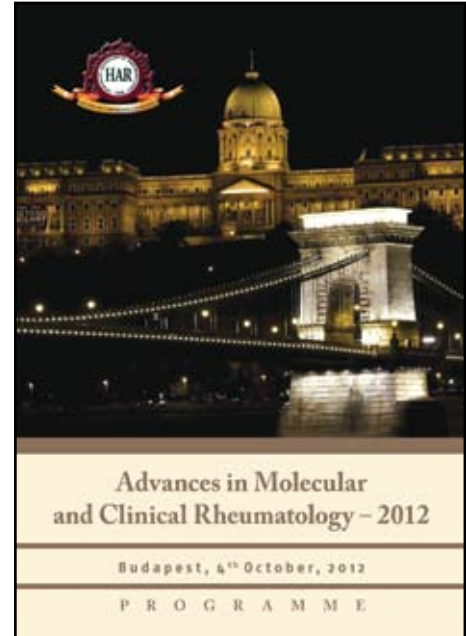
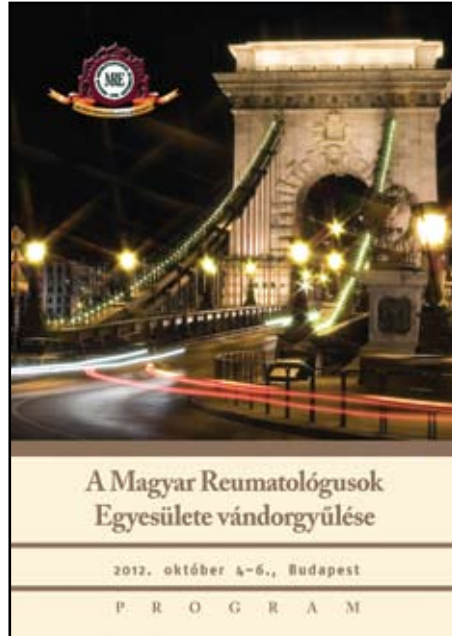
A Magyar Reumatológusok Egyesülete 2012. évi vándorgyűlése

Novotel Kongresszusi Központ, Budapest, 2012. október

A vándorgyűlés első napján a Magyar Tudományos Akadémiaival és a Semmelweis Egyetemen közösen rendezett: „Előrelépések a molekuláris és klinikai reumatológia területén” című angol nyelvű szimpóziumon vehettünk részt. *Poór Gyula*, az MRE elnöke, *Maxime Dougados*, az EULAR elnöke, *Csépe Valéria* az MTA főtitkárhelyettese és *Szél Ágoston*, az egyetem rektora üdvözlő szavai után került sor az MRE új tiszteleti tagjainak: *Roger Sturrock* (Glasgow-i Egyetem) és *Ronald F. van Vollenhoven* (Karolinska Intézet, Stockholm) professzoroknak az oklevél átadására.

A tudományos ülés első részében *Roger Sturrock* a reumatológiai betegségek genetikai hátteréről, *Steffen Gay* (Zürich) a rheumatoid arthritis (RA) epigenetikájáról, *Gergely Péter* pedig a transzlációs reumatológia fejlődéséről beszélt. A következő blokk a TNFalfa-gátlás különböző aspektusait tárgyalta: *Poór Gyula* a RA biológiai terápiájának hatékonyságát és alkalmazásának az európai országokat érintő számadatait ismertette, *Daniel Aletaha* (Bécs) pedig a betegség aktivitás csökkentésének stratégiájáról adott áttekintést. *Czirják László* a terápiára adott gyors klinikai válasz hosszú távú hatásait elemezte, *Maxime Dougados* (Párizs) a spondylarthritisek kezelésének új eredményeiről beszélt.

Az ebéd utáni első szekcióban az interleukin-6 gátlás volt a főszerep: *Ronald van Vollenhoven* a RA monoterápiájaként való alkalmazását ismertette, *Kiss Emese* pedig áttekintést adott a juvenilis idiopathiás arthritis komplex kezeléséről. *Mandl Péter* az új készítményekről számolt be. A következő részben elsőként *Boulos Haraoui* (Montreal) a RA kezelésében új célpontként szóba jövő intracelluláris szignál utakról, *Monica Reuss-Borst* (Bad Kissingen) a köszvény új diagnosztikus és terápiás lehetőségeiről, *Szekanecz Zoltán* pedig az arthrosis új, struktúra-módosító kezelési lehetőségeiről beszélt. Végül az utolsó részben az osteoporosis témakörében hallhattunk a corticalis szerepéről a törésekben *Christian Roux*-tól (Párizs), a teriparatidról *Pávó Imrétől*, és az új kezelési lehetőségekről *Lakatos Pétertől*. A nagyszerű, a legújabb eredményeket és kutatási irányokat bemutató előadások rendkívül gondolatébresztőek voltak,

ezt a diskussziókban a hallgatóság aktivitása is tükrözte. Ugyanakkor a magyar kollégák közelről is megismerhették a világ élvonalába tartozó reumatológusokat, a szünetekben egyéni beszélgetésekre is volt lehetőség.

Másnap reggel 8-kor indult a magyar program, hagyományainkhoz híven az elméleti immunológiai előadásokkal. Két nemzetközi munkacsoport beszámolóját hallhattuk: *Nagy György* a londoni King's College-dzsal közös munkában a TNF szabályozó szerepét ismertette T limfocitákon a CD3kappa lánc tekintetében, *Mandl Péter* pedig a bécsi egyetemen végzett állatkísérletes munkáról számolt be, ahol egy új típusú inzulin érzékenyítő anyag markánsan csökkentette az autoimmun arthritis tüneteit. Ezután hallhattunk a microvesiculák szerepéről a csontbetegségekben, a veleszületett immunitás klinikai vonatkozásairól, a Boeck-sarcoidosis extrapulmonalis manifesztációiról, a myositisek klasszifikálásáról is. *Rákóczi Éva* infektológus előadása ismét nagy érdeklődést váltott ki, hiszen a vakcináció gyakorlati problémái előtérbe kerültek a reumatológusok számára is a biológiai terápia kapcsán. *Szekanecz Zoltán* a sokszor hallott személyre szabott terápia fogalmát hozta közelebb a hallgatósághoz, a legújabb irodalmi adatok tükrében, a klinikai, immunológiai és genetikai markerek segítségével. *Laki Judit* az OEP színeiben a biológiai terápiás ellenőrzés eredményét ismertette: 2010-ben már kis híján hater ezer beteg részesült ilyen kezelésben 16,5 milliárd forint értékben.

A délelőttöt a Chiesi, majd a Berlin-Chemie által támogatott tudományos ülés zárta. Az első *Szente Lajos*

szénhidrátkémikus, a CycloLab igazgatója mutatta be a ciklodextrin komplexek tulajdonságait és a „host-guest” molekuláris szintű beágyazás kifejlesztését, a Berlin-Chemie által támogatott ülésen *Bálint Géza* az akut mozgásszervi fájdalmak ketoprofen kezelését ismertette. Ebéd után az Egis támogatta ülés következett, ahol a biohasonló szerekről hallhattunk.

Ezután üdítő változatossággént az MRE kitüntetések átadása következett. Az Egyesület díszoklevelét *Cserne György, Gönczi Csabáné, Megyeri Ágnes* és *Mituszova Mila* kapta. A de Châtel-díj ebben az évben *Mandl Péternek* került odaítélésre. Az MRE által, szeretett kollégánk, *Petros Petrou* emlékére alapított ifjúsági emlékermet elsőként özvegye, *Andrea* vehette át, majd *Mandl Péter* és *Nagy György* kapták meg. *Poór Gyula* elnök *Petros* életét és munkásságát bemutató megható laudációja, és *Andrea* köszönő szavai sokunk szemébe csaltak könnyeket.

A szünet után a „Munkahelyvédelem és a munkaképesség megtartása gyulladásos mozgásszervi betegségekben” című kerekasztal következett. Elsőként a moderátor, *Gógl Árpád* körvonalazta a téma jelentőségét, aktualitását és nemzetközi vonatkozásait, és felolvasta *Áder János* köztársasági elnök köszöntőjét. *Poór Gyula* ismertette a hazai és nemzetközi adatokat. Magyarországon összesen mintegy 150–000 beteggel számolhatunk. A biológiai terápiával kezelt RA-es betegek keresőképtelen napjainak száma kevesebb, mint a nem kezeltéké, de hazánkban a foglalkoztatási arány kisebb, mint a környező országokban. Ismertette a nemzeti arthritis program célkitűzéseit, és a foglalkoztatás növelését célzó programterveket. *Séleiné Márki Mária* az OEP főigazgatója az egészségbiztosító szemszögéből elemezte a biológiai terápia adatait interdiszciplináris aspektus, speciális finanszírozás, a szakmai alapú jelentés – regiszterek tekintetében. *Ortutay Judit* a beteg munkavállalók oldaláról mutatta be a problémákat, végül *Nagy Kálmán*, országgyűlési képviselő, népjóléti kabinetvezető beszélt a munkavédelmi akciótéről, és kiterjesztésének lehetőségeiről. A diskusszióban a kérdések leginkább a finanszírozást érintették.

A napot az első poszttervita zárta, ahol a bemutatott 28 munka az elméleti és gyakorlati kérdések széles palettáját ölelte fel az anti-CCP antitestek patogenetikai szerepétől a Sjögren-szindrómás betegek echocardiographiás vizsgálatának jelentőségéig.

Az izgalmas biológiai terápiás blokkban előkerült a tartós leállítás hatása a betegségaktivitásra, lymphoma és RA sikeres rituximab kezelése, az arthritis psoriatica kezelésével szerzett sok tapasztalat, az életminőség vizsgálata, a motivációs interjú és a treat to target terápia. *Mandl Péter* a mozgásszervi UH vizsgálat hasznát ismertette a synovitis ill. aktivitás megítélésében RA-ben. *Vereckei Edit* szintén életminőség adatokat szolgáltatott gluténszenzitív enteropathiás betegekben. A rehabilitáció területét *Polgár Anna* érintette, egy autoimmun beteg esetének ismertetése kapcsán kitérve a betegcsoport keze-

lésének speciális szempontjaira. Hallottunk még az axialis spondylarthritisek szűrési algoritmusáról, és egy nagyon aktuális és egyáltalán nem megoldott problémáról: milyen fizioterápiát adhatunk a tumoros betegeknek?

Ezután a mindenki által legjobban kedvelt esetismertetések következtek, melyek kapcsán egy-egy kórkép jellegzetességeiről és a differenciáldiagnosztikai tükörről is tájékozódhattunk a komplex regionális fájdalom szindrómától az eosinophil fasciitisen át a panniculitistig. A jó hangulatú zenés vacsoraest után másnap reggel, talán a téma érdekessége miatt is meglepően sokan keltek korán. A biológiai terápiás blokkban elsőnek *Székanez Zoltán* a PRESERVE vizsgálat eredményeit ismertette, amely az úgynevezett „bevezető-fenntartó-stop” terápiás stratégiát vizsgálta az etanercept tekintetében methotrexat kíséretében. *Rojkovich Bernadette* ezután a dóziscsökkentés lehetőségeit saját betegeinek adatai alapján ismertette, a tartós remisszióba jutott RA-es betegek több, mint a felénél a TNF-alfa gátló szerek (etanercept és adalimumab) adagját csökkenteni lehetett anélkül, hogy aktivitásfokozódás jelentkezett volna. Hallottunk a váltások okairól, a Herpes zoster fertőzések jelentőségéről, a szeronegatív és szeropozitív betegek terápiás válaszána összehasonlításáról. A *Poór Gyula* által moderált „A biológiai terápia interdiszciplinári megközelítése” című kerekasztal óriási érdeklődés mellett kezdődött. Elsőként a pulmonológust, *Müller Veronikát* hallhattuk, aki a látens tbc-ről beszélt, összehasonlítva a Mantoux és a Quantiferon tesztet, és ismertette a pulmonológiai szakmai irányelveket. A diszkusszióban felmerült az igény a két szakma közös ajánlásának kidolgozására. *Becker Dávid* a kardiológus szempontjából ismertette a szívelégtelenség korszerű reszinkronizációs terápiáját, és felhívta a figyelmet a nonsteroidok kardiológiai kontraindikációira (koszorúérbetegségben, főként, ha már stentelt is a beteg). *Nemesánszky Elemér* a hepatológiai konzílium jelentőségét ismertette. Részletesen bemutatta a víruszserológiai eredmények értékelését, és a terápia lehetőségeit. *Nagy Zsolt* hematológus a lymphoma rizikó számait ismertette, a vizsgálatokban a krónikus gyulladásos aktivitás fokozta ezt jelentősen. Részletesen beszélt a cytopeniákról és hangsúlyozta a vérkép kontroll jelentőségét. *Princz Gyula* infektológus elmondta, hogy a RA önmagában megduplázza az infekciók előfordulását, ezt a biológiai terápiás szerek tovább növelik. Figyelnünk kell az atípusos lefolyásra és a szokatlan kórokozókra.

Ezután az IBSA által támogatott tudományos ülésen *Bálint Géza* ismertetett egy farmakoökonómiai modellt az arthrosis kezelésének költségcsökkentésére: a nonsteroidok adását lehetőleg előzze meg chondroprotektív. *Rojkovich Bernadette* a diclofenac epolamin gyorsan kialakuló hatását mutatta be összehasonlító vizsgálatok alapján. *Szerb Imre* az ortopéd szemszögéből mutatta be az arthrosist, számos műtéti képpel illusztrálva a porcpusztulást. A délelőtt utolsó programpontja a MRE tisztújító közgyűlése volt, ahol az elhangzott beszámolóban összefoglaló képet kaphattunk az egyesület

elmúlt nyolcévi működéséről, szakmai, és társadalmi eredményeiről. A szavazólapok kitöltése után az eredményt a nap végén ismerhettük meg.

Az ebédszünet utáni tudományos ülésen az MSD támogatásával rádiózhattunk, a műsort és a kiegészítő információkat a Pásas-Rádióújságból tudhattuk meg. *Szekanecz Zoltán Drescher Edittel* és *Nagy Katalinnal* beszélgetett egy szellemes RA(dió)fa ágai mentén ábrázolt terápiás algoritmus alapján a biológiai terápiás szerek közti választásról, *Sütő Gábor* pedig *Szántó Sándorral* és *Nagy Györggyel* PASAS-próba címmel a spondyloarthritisekről, a klasszifikációs és diagnosztikus kritériumokról a golimumab és az infliximab terápiáról beszélgetett.

Ezután egy igazi varia blokk következett a bejelentett előadásokból. *Bálint Péter* a nemzetközi célzott ultrahang kezdeményezést mutatta be, mely szerint az UH standard mérőeszközzé kell, hogy váljon RA-ben a synovitis megítélésére, ehhez képzési és alkalmazási tervet, valamint feltételrendszert dolgoztak ki, ennek elterjesztésén fáradozik a munkacsoport. *Mester Ádám* a gyulladáson és nem gyulladáson, ú.n. pseudo-sacroileitis rtg, MR és CT differenciáldiagnosztikáját mutatta be képekben. Legfontosabb üzenete, hogy sacroileitis képét mechanikus okok is előidézhetik, ezt a CT-n látható degeneratív eltérések alapján lehet csak eldifferenciálni a

valódi gyulladáson morfológiától. Emellett hallhattunk a mozgásszervi rehabilitáció és a reumatológiai rehabilitáció különbségéről a rehabilitációs és a reumatológiai szakma szempontjait figyelembe véve az autoimmun, ezen belül a sclerodermás betegek D-vitamin ellátottságáról és a csontanyagcsere sajátosságairól, a Behcet kórról egy igen részletes összefoglalót, már törést szenvedett osteoporotikus betegek állásstabilitás vizsgálatának módszereiről, a FRAX gyakorlati alkalmazásának tapasztalatairól, valamint a neuropathiás fájdalom jellegzetességeiről, a felismerését megkönnyítő kérdőívről, és kezeléséről. A vándorgyűlés utolsó tudományos eseménye a második poszterszekció volt. Itt megint nagyon változatos és érdekes témák kerültek terítékre a fiziológiai körülmények között végbemenő citrullinációtól az anti-infliximab antitesteken át a rheumatoid arthritises láb érintettségét felmérő kérdőívig.

Ezúttal is sok nagyon tanulságos esetismertetést hallhattunk – példamutatóan tömören, lényegre törően bemutatva a tanulságokat a biológiai terápia mellett kialakuló vasculitisektől a Gorham betegségig. Összefoglalóan elmondhatjuk, hogy az idei vándorgyűlés nagyon dús programmal, rendkívül sok hasznos elméleti és gyakorlati információval járult hozzá a reumatológusok továbbképzéséhez.

Ortutay Judit dr.

ERRÁTUM

Az Osteológiai Közlemények XX. évfolyam 3-4. számában (2012. december) jelent meg Lipták Judit dr.: „Áttekintés a D-vitamin konszenzus konferencia eredményeiről” című munkája. A cikkből

sajnálatos módon kimaradt a hivatkozás, miszerint a konferenciáról *Takács I.* és mtsai.: „Hazai konszenzus a D-vitamin szerepéről a betegségek megelőzésében és kezelésében.” címmel részletes beszámolót közöltek az Orvosi Hetilapban. (Orv. Hetil. 2012. 153. Szuppl. 5-26.)